

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo.ym@ymparisto.fi

Lausuntopyyntö 30.9.2008

LUONNOS 30.9.2008 SUOMEN RAKENTAMISMÄÄRÄYSKOKOELMAN A2 UUSIMISESTA

Rakennustarkastusyhdistys RTY ry lausuu seuraavaa.

Yhdistyksen edustaja on ollut mukana työryhmässä, jonka työn pohjalta luonnos on laadittu. Koska A2 on eräs tärkeimmistä määräyskokoelman osista rakennustarkastajien ohjaustyössä, katsoo yhdistys soveliaaksi kiinnittää huomiota joihinkin luonnoksen kohtiin, jotka työryhmätyöskentelyn melko nopeatempoisen valmistelutyön kuluessa ovat ehkä jääneet vähemmälle huomiolle.

Yhdistys on myös saanut käyttöönsä FISE Oy:n Pääsuunnittelijan pätevydentoteamislautakunnan puheenjohtajan seikkaperäisen lausunnon. Yhdistys yhtyy moniin tässä lausunnossa (päiväty 19.10.2008) tehtyihin huomioihin. Kuitenkaan aivan kaikista kysymyksistä ei yhdistys ole em. lausunnossa esitetyn kanssa samaa mieltä.

Ohjeet vs selostus

Monet nykyisen A2:n ohjeiksi luokitellut kohdat on luonnoksessa muutettu selostuksiksi. On herätetty epäily, että tällä ratkaisulla on, mahdollisesti tahattomasti, haluttu lieventää tekstikoh-
tien ohjaavaa merkitystä.

Rakennustarkastusyhdistys RTY ry katsoo, että monin kohdin on ohjeiden muuttaminen selostavaksi tekstiksi aivan perusteltua. Käytännön työssä ei yleensä ole aikaa ja mahdollisuuksia tehdä tarkkaa eroa siltä osin, mikä kohta asetuksessa on ohjetta, mikä selostusta. Molempien tavoitteena on tuoda tarpeellista lisäinformaatiota niin soveltavalle viranomaiselle kuin tässä tapauksessa hankkeeseen ryhtyvälle ja suunnittelijalle.

Kohdan 4.2 taulukkokokonaisuus on kuitenkin niin keskeinen osa A2:ta, että siltä osin kannattaa vielä kertaalleen harkita, onko taulukon statuksen muuttaminen ohjeesta selostukseksi perusteltua. Vaarana on, että taulukon merkitystä ryhdytään vähättelemään, nykytilanteeseen verrattuna. On myös syytä ottaa huomioon maankäyttö- ja rakennuslain 123 §:n 2 momentin säännös. Säännöksessä viitataan vähimmäiskelpoisuuden osalta annettaviin tarkempiin määräyksiin ja ohjeisiin (ei selostuksiin).

Suunnittelijoiden pätevyudet

On esitetty huolestumista siltä osin, että AA-tason rakennussuunnittelijan pätevyystaso nousee kategorisesti rakennusarkkitehdit poissulkevaksi. Muualla kuin pääkaupunkiseudulla on rakennusarkkitehdin tutkinto melko yleinen esim. suunniteltaessa suojeltuun miljööseen. Ehdotus voi toteutuessaan johtaa siihen, että suunnittelutehtävä arvioidaan A-tasoiseksi, jotta suunnittelija voitaisiin koulutuksensa puolesta katsoa siihen kelpoiseksi.

Parempi kuitenkin on, että erottelusta AA- ja A-tasoisten tehtävien välillä pidetään kiinni kuin lähdetään siitä lipsumaan.

Yhdistys esittääkin harkittavaksi, että AA-tasoisissa rakennussuunnittelutehtävissä mahdollistettaisiin edelleen rakennusarkkitehtikoulutuksen saaneiden toiminta. Nykyistä tekstiä voisi hiukan tiukentaa esim. muotoon:

A-luokan pätevyyden täyttävä rakennussuunnittelija, jolla on edellä mainittu kokemus ja jolla voidaan, hankkeen luonne huomioon ottaen, katsoa olevan tehtävän vaatimat edellytykset.

A-perusvaatimuksen osalta on rakennussuunnittelussa kysytty, miten kohtaa ”pientalot, kun niitä on enemmän kuin yksi suunnittelualueella” tulee ymmärtää. Jotkut lukevat kohdan niin, että aina kun lähettyvillä on jo entuudestaan useampia pientaloja, nousee hanke A-tasoiseksi. Toiset taas ymmärtävät kohdan siten, että kysymys on suunnittelualueesta, jolla suunnilleen samanaikaisesti on rakentumassa useampi pientalo. Kohtaa kannattaisi tältä osin selventää.

Sisustusarkkitehtien kelpoisuus on nykyisen A2:n aikana puhuttanut paljon. FISE Oy on antanut tältä osin omaa määrittelyänsä. Sisustusarkkitehdin tutkintoa ollaan kehittämässä enemmän rakennussuunnittelun oppimääriä sisältäväksi. Yhdistys esittää harkittavaksi, että sisustusarkkitehtien pätevyyteen otettaisiin rakennussuunnittelutehtävien osalta kantaa.

Vielä yhdistys kiinnittää huomiota A-luokan rakennussuunnittelijan pätevyyden määrittelyyn. Mitä loppujen lopuksi tarkoitetaan talonrakennuslinjan insinöörin tutkinnolla teknillisessä oppilaitoksessa? Entä rakennussuunnitteluun suuntautuneella insinöörin tutkinnolla? Ollaanko nyt avaamassa uusia koulutusväyliä rakennussuunnittelutehtäviin, vaikka yhdistyksen käsityksen mukaan alkuperäinen tarkoitus on ollut pikemminkin päinvastainen? Kohta vaatii vielä huolellista pohdintaa.

Muuta

Tunnettua on, että kuntien rakennusvalvontaviranomaiset ovat ylityöllistettyjä. Korkeimman oikeuden rakentamisen virhevastuuta koskeva ratkaisu **KKO 2008:62** merkitsee, että rakennus-tarkastajat joutuvat jatkossa suorittamaan enemmän työmaavalvontaa kuin tähän saakka on esim. lainsäätäjän taholta annettu ymmärtää. Vaikka hankkeessa käytettäisiin päteviä suunnitte-

lijoita, joutuu viranomaisen, varsinkin vaativissa kohteissa, aina epäilemään, etteivät asiat kuitenkaan ole kaikilta osin kunnossa.

Tämän takia on tärkeää, ettei rakennustarkastajien työtä kuormiteta tarpeettomilla hallinnollisilla rutiineilla, joiden tuottama lisäarvo on kyseenalainen. Luonnoksessa on joitakin tällaisia kohtia, jotka saattavat turhaa lisätyötä tuottaa. Mainittakoon esimerkkinä määräys 2.2. Määräys edellyttää, että suunnittelijan vaihtumisesta kesken hankkeen on aina tehtävä päätös. Päätöksen tarpeellisuus tulisi voida jättää viranomaisen harkintaan.

Viranomaisen vastuun kannalta yhdistys pyytää vielä harkitsemaan määräyskohdan 1.1 selostuksen jälkimmäisestä virkkeestä poistettavaksi sanan "lähinnä".

RAKENNUSTARKASTUSYHDISTYS RTY ry

Lauri Jääskeläinen
puheenjohtaja